

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 3443
Ημερομ. Κατάθεσης: 26/2/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 2026

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Τον Υπουργό Ανάπτυξης

ΘΕΜΑ: Οι εξαγγελίες για «στήριξη της περιφέρειας» παραμένουν κενό γράμμα – Η ερημοποίηση των χωριών επιταχύνεται με το κλείσιμο καφενείων και παντοπωλείων

Κύριοι Υπουργοί,

Η Κυβέρνηση μιλά διαρκώς για στήριξη της περιφέρειας και για πολιτικές αποκέντρωσης. Ωστόσο, η πραγματικότητα στους ορεινούς και απομακρυσμένους οικισμούς της χώρας αποτυπώνει μια εντελώς διαφορετική εικόνα.

Στην Κοιλάδα του Αχελώου, στα Άγραφα, στα Τζουμέρκα, σε δεκάδες ορεινά χωριά της Ηπείρου, της Θεσσαλίας, της Πελοποννήσου, της Μακεδονίας, αλλά και στα μικρά νησιά, τα τελευταία καφενεία και παντοπωλεία κλείνουν το ένα μετά το άλλο. Οι ελάχιστες αυτές πολύ μικρές επιχειρήσεις δεν είναι απλώς οικονομικές μονάδες· αποτελούν βασικές υπηρεσίες τοπικού χαρακτήρα, αναγκαίες για την κοινωνική συνοχή, την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων κατοίκων και τη διατήρηση της μόνιμης κατοίκησης. Η εξαφάνισή τους επιταχύνει τη δημογραφική κατάρρευση και εντείνει τις εδαφικές ανισότητες.

Όπως έχει επισημάνει, ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, με την 269/21.11.2025 επίκαιρη ερώτησή του, το κλείσιμο παντοπωλείων, μπακάλικων και καφενείων στα μικρά χωριά δεν είναι συγκυριακό φαινόμενο αλλά αποτέλεσμα της έλλειψης στοχευμένης πολιτικής για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις σε δυσπρόσιτες περιοχές.

Υπενθυμίζουμε, ενδεικτικά, ότι ήδη πριν την επιβολή της -άδικης και αναχρονιστικής- τεκμαρτής φορολόγησης, κατά την κοινοβουλευτική επεξεργασία των σχετικών διατάξεων, είχαμε εγκαίρως "κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου" για τις επιπτώσεις του τεκμαρτού ειδικά στα καφενεία των μικρών χωριών. Διεκδικήσαμε από τότε εμφατικά τουλάχιστον την αύξηση του πληθυσμιακού ορίου των εξαιρούμενων οικισμών, διόρθωση για την οποία η Κυβέρνηση χρειάστηκε δύο ολόκληρα χρόνια μέχρι να την αποδεχτεί, καθυστέρηση καταστροφική, με ανεπανόρθωτες εν τω μεταξύ συνέπειες "λουκέτων" στα χωριά.

Οι γενικές φορολογικές εξαγγελίες δεν ανταποκρίνονται στην πραγματική οικονομική κλίμακα αυτών των καταστημάτων, που συχνά λειτουργούν οριακά, με ελάχιστη ημερήσια κατανάλωση και υψηλό μεταφορικό κόστος.

Την ίδια στιγμή, σε απάντησή στην Ερώτηση E-004778/2025 του Ευρωβουλευτή του ΠΑΣΟΚ κ. Σάκη Αρναούτογλου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπενθυμίζει ρητά ότι:

- Υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι από την πολιτική συνοχής και την Κοινή Γεωργική Πολιτική για τη στήριξη βασικών υπηρεσιών σε ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές.
- Η Ελλάδα έχει δεσμεύσει 1,46 δισ. ευρώ για εδαφικές στρατηγικές, μεταξύ άλλων και σε ορεινές περιοχές.
- Υφίσταται δυνατότητα στήριξης μικρών επιχειρήσεων ακόμη και μέσω του πλαισίου ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), χωρίς παραβίαση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων.

Επομένως, το ζήτημα δεν είναι η έλλειψη ευρωπαϊκών εργαλείων. Το ζήτημα είναι η πολιτική βούληση και η εθνική στόχευση.

Εάν η Κυβέρνηση πράγματι επιδιώκει την αποκέντρωση και τη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο, οφείλει να αποδείξει έμπρακτα ότι η διατήρηση βασικών υπηρεσιών αποτελεί προτεραιότητα και όχι παράπλευρη απώλεια μιας κεντροβαρούς αναπτυξιακής πολιτικής.

Επειδή η επιβίωση του τελευταίου καφενείου σε ένα ορεινό χωριό δεν είναι λεπτομέρεια οικονομικής πολιτικής, αλλά αποτελεί δείκτη για το αν το κράτος επιλέγει να κρατήσει ζωντανή την ελληνική περιφέρεια ή να την αφήσει να σβήσει σιωπηλά.

Ερωτάσθε κ.κ Υπουργοί:

- 1. Ποια συγκεκριμένα, στοχευμένα προγράμματα έχουν ενεργοποιηθεί για τη στήριξη καφενείων, παντοπωλείων και άλλων βασικών υπηρεσιών σε ορεινούς και απομακρυσμένους οικισμούς;**
- 2. Ποιο ποσοστό από τα 1,46 δισ. ευρώ που έχουν δεσμευθεί για εδαφικές στρατηγικές κατευθύνεται άμεσα στη διατήρηση βασικών υπηρεσιών ζωής σε ορεινές και νησιωτικές κοινότητες;**
- 3. Για ποιο λόγο δεν έχει θεσπιστεί ειδικός μηχανισμός αντιστάθμισης μεταφορικού και λειτουργικού κόστους για πολύ μικρές επιχειρήσεις σε περιοχές με αποδεδειγμένα προβλήματα προσβασιμότητας;**
- 4. Προτίθεται η Κυβέρνηση να αξιοποιήσει άμεσα το πλαίσιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) για τη δημιουργία ειδικού προγράμματος στήριξης επιχειρήσεων που λειτουργούν ως βασικές κοινωνικές υπηρεσίες σε περιοχές δημογραφικής συρρίκνωσης;**
- 5. Υπάρχει εθνική στρατηγική για τη διατήρηση της μόνιμης κατοίκησης σε ορεινούς και αραιοκατοικημένους οικισμούς ή η σταδιακή εγκατάλειψή τους θεωρείται αναπόφευκτη;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μανώλης Χριστοδουλάκης

Παρασκευάς (Παρις) Κουκουλόπουλος

Γιώργος Νικητιάδης

Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος